

Offentliggjort d. 19. januar 2013

Skat af børns lommepenge[©]

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

En udmelding fra SKAT om beskatning af børns lommepenge gav i sidste uge anledning til et mindre politisk stormvejr. Flere politikere var på banen med krav om ændret lovgivning. I en pressemeddelelse gjorde SKAT det hurtigt klart, at der var tale om en storm i et glas vand, for børns lommepenge er skattefri. Og med de seneste regler på området er der ret vide rammer for, hvad børn kan modtage skattefrit - ikke blot fra forældre, men også som løn fra naboer m.v. for småjobs.

Børn skal som udgangspunkt svare skat af egne indtægter, f.eks. indtægter ved avisjobs, fotomodelarbejde etc.

Efter skattelovgivningen er børn således som udgangspunkt skattepligtig af lønindtægter og andre indkomster på helt samme måde som voksne. Børn og unge under 18 år har et personfradrag, der for 2013 er på 31.500 kr., og beskattes af yderligere indtægter med samme skattesatser som voksne.

Fra forældre til børn

Særligt for overførsler fra forældre til børn gælder dog efter loven visse undtagelser til dette udgangspunkt om særskilt beskatning hos børnene. Særreglerne er begrundet i flere forskellige hensyn. Og det er ikke altid, at reglerne fører frem til umiddelbart logiske resultater.

Offentliggjort d. 19. januar 2013

Underhold i hjemmet

Først og fremmest skal børn ikke svare skat af værdien af forældrenes ”underhold” af barnet i hjemmet. Et hjemmeboende barn er således, uanset barnets alder, ikke skattepligtigt af kost og logi eller af almindelige leveomkostninger, der afholdes af forældrene. Værdien af underholdet er i den forbindelse uden betydning.

Efter reglerne om gaveafgift skal der heller ikke svares gaveafgift af værdien af barnets underhold i hjemmet.

Det kan måske forekomme overraskende, at det er nødvendigt at fastslå i loven, at et barn ikke skal svare skat eller gaveafgift af underhold i hjemmet. Men i princippet er der tale om, at barnet modtager en økonomisk fordel svarende til værdien af underholdet. Og da skatteydere - børn som voksne - som udgangspunkt er skattepligtigt af enhver økonomisk værdi, der tilflyder vedkommende, er det nødvendigt at fastsætte særregler om skattefritagelse i tilfælde som her.

Forældrene har ikke fradragsret for udgifterne til underhold af det hjemmeboende barn. Der er tale om privatudgifter uden nogen betydning for forældrenes skatteopgørelse.

Underholdsbidrag

I modsætning til underhold i hjemmet skal et barn som udgangspunkt svare skat af underholdsbidrag, som en forældre i anledning af separation eller skilsmisse udreder til barnets underhold, når barnet ikke opholder sig hos den pågældende. Det samme gælder for bidrag, der udredes til underhold af børn født udenfor ægteskab, når barnet ikke opholder sig hos bidragsyderen. Beskatningen af barnet er dog begrænset, idet det kun er den del af bidraget, der overstiger det såkaldte ”normalbidrag”, der medregnes til barnets skattepligtige indkomst. Normalbidraget er fastsat til 1.247 kr. pr. måned for 2013. Hvor statsamtet udmåler meget store bidrag, eller hvor forældrene selv aftaler sådanne store bidrag, kan det derfor komme på tale at beskatte barnet af bidraget. Det gælder, selv om bidraget rent faktisk udbetales til den forældre, som barnet bor hos.

Bidragsyderen har som udgangspunkt fradragsret for underholdsbidraget.

Offentliggjort d. 19. januar 2013

Lønindtægter fra forældrene

Af skattelovgivningen fremgår også, at hvis et barn, der ved begyndelsen af indkomståret ikke er fyldt 15 år, har arbejde i en *erhvervsvirksomhed*, der drives af dets forældre, kan forældrene ikke fradrage lønnen til barnet, og barnet skal ikke beskattes af lønnen. Formålet med særreglen er i sagens natur at imødegå, at der overføres indkomst fra forældrene til barnet til ingen eller kun en lav beskatning.

Er barnet fyldt 15 år ved indkomstårets begyndelse, skal lønnen beskattes hos barnet, og forældrene kan på sædvanlig måde fradrage lønudgiften, hvis barnet vel at mærke har udført arbejde, der svarer til lønnen. Der foreligger mange eksempler på, at skattevæsenet i denne type sager - med rette - foretager en ganske nærgående vurdering af, om barnet må antages at være i stand til og rent faktisk har udført et reelt stykke arbejde i virksomheden.

Løn, som forældre udbetaler til barnet for *arbejde, som barnet udfører i hjemmet* i form af småpligter m.v., er efter praksis skattefri for barnet, og der er ikke fradragsret for forældrene.

Gaver

Medens underhold i hjemmet og lønindtægter fra forældrenes virksomhed til børn under 15 år er skattefri for barnet, skal der svares gaveafgift af gaver fra en forældre til et barn, når gavens værdi overstiger 58.700 kr. (2013). Dette gælder, selv om barnet ikke er fyldt 15 år. Giver en forældre flere gaver i løbet af året, skal værdien af de enkelte gaver sammenlægges ved vurderingen af, om beløbsgrænsen på de 58.700 kr. er overskredet i det enkelte år. Er grænsen overskredet, skal forældren og barnet indgive en gaveanmeldelse til skattevæsenet samt betale gaveafgiften af det overskydende beløb senest den 1. maj i det følgende år. Hver forældre kan afgiftsfrit give hvert barn en gave på op til 58.700 kr.. Forældre har ikke fradragsret for gaver.

Man kan rejse spørgsmålet, om sædvanlige lejlighedsgaver til børn, f.eks. fødselsdagsgaver og julegaver, skal medregnes ved opgørelsen af, om bundfradraget er overskredet. Efter skattevæsenets egen vejledning sker der ikke beskatning af lejlighedsgaver af tra-

Offentliggjort d. 19. januar 2013

ditionelt præg, som fx fødselsdags-, bryllups- og sølvbryllupsgaver, hvis der er tale om gaver af mindre omfang, og gavens værdi ikke overstiger det efter forholdene naturlige niveau for en lejlighedsgave. Det tyder på, at lejlighedsgaver ikke skal medregnes ved opgørelsen af, om bundfradraget på de 58.700 kr. er overskredet.

Der er knyttet en yderligere særregel til gaver fra forældre til børn. Som nævnt indledningsvist skal børn som udgangspunkt beskattes af egne indtægter, f.eks. en lønindkomst som avisbud. Indtægter i form af *formueafkast* af gaver fra forældre, f.eks. renter af en kontant gave, skal imidlertid vedblivende beskattes hos forældrene frem til udløbet af det kalenderår, hvor barnet fylder 18 år.

Lommepenge

Spørgsmålet om beskatning af børns lommepenge skal afgøres i samspillet mellem disse forskellige regler.

Efter en måske lidt misvisende udtalelse fra SKAT, som gav anledning til en mediestorm i sidste uge, udsendte Skatteministeriet meget hurtigt en pressemeddelelse med overskriften *"Lommepenge er ikke skattepligtige"*. Skatteministeriet oplyste i den forbindelse nærmere, at *"Et barn, der bor hjemme, er uanset barnets alder ikke skattepligtigt af kost og logi eller af almindelige leveomkostninger, der betales af forældrene. Mindre pengebeløb - lommepenge - fra forældre til hjemmeboende børn, som hjælper til med rengøring, græsslåning og lignende almindelige huslige gøremål i familiens hjem, er ikke skattepligtige for børnene."*

Det første led i pressemeddelelsen – at et hjemmeboende barn ikke er skattepligtigt af kost og logi eller af almindelige leveomkostninger, der betales af forældrene – er udtryk for mangeårig praksis baseret på de særlige lovregler om børns beskatning. I ældre praksis tales i den forbindelse om *"pengebeløb, der ydes af forældrene til dækning af barnets almindelige leveomkostninger"*. Beløb, som forældrene giver barnet og som barnet herefter anvender til betaling af barnets egne almindelige leveomkostninger må således antages at være skattefri for barnet.

Offentliggjort d. 19. januar 2013

I mange familier opfylder børnenes lommepenge formentlig dette kriterium, og lommepengene vil allerede af denne grund være skattefri.

Nu kan man rejse spørgsmålet, hvordan retsstillingen er for det sparsommelige barn, der konsekvent sparer sine lommepenge op og måske ad åre får samlet sig et ikke uvæsentligt beløb i sparegrisen eller i banken. I denne situation har forældrene jo ikke finansieret barnets almindelige leveomkostninger, men derimod barnets opsparing. Her kan det dybest set ikke udelukkes, at barnets opsparing må anses som en gave til barnet, der kan udløse afgiftspligt samt skattepligt for forældrene af afkastet af barnets opsparede midler. Eksempelvis kan nævnes en konkret sag fra 1982, hvor en far havde indsat børnetilskud på børnenes konti. Her antog Vestre Landsret, at børnene ved denne opsparing var sikret en økonomisk fordel, der måtte ligestilles med gaver ydet til børnene af forældrene. Det er altså ikke en farbar vej at forøge børnenes lommepenge for at polstre børnene økonomisk. Noget andet er, at skattevæsenet næppe har denne type sager øverst på listen over væsentlige indsatsområder.

I Skatteministeriets pressemeddelelse oplyses endvidere, at ”*Mindre pengebeløb - lommepenge - fra forældre til hjemmeboende børn, som hjælper til med rengøring, græsslåning og lignende almindelige huslige gøremål i familiens hjem, ikke er skattepligtige for børnene.*”

Denne melding svarer til praksis på området. Og det må formentlig videre antages, at beløb, som børnene sparer op af disse ”lønindtægter”, ikke kan anses som gaver fra forældrene – barnet har jo netop udført et arbejde for forældrene. Om det også betyder, at afkast af barnets opsparede lønindtægter fra forældrene for arbejde udført i hjemmet skal beskattes hos barnet er tvivlsomt. Med de nuværende rentesatser på indlån i pengeinstitutter har dette næppe heller skattevæsenets store bevågenhed.

Vanskelige grænsedragninger

Selv om loven og beskatningsprincipperne i udgangspunktet er enkle, kan der være tale om vanskelige grænsedragninger, som dog kun sjældent -kommer op til overfladen.

Offentliggjort d. 19. januar 2013

Eksempelvis kan nævnes grænsedragningen mellem på den ene side de afgiftspligtige gaver og på den anden side de skatte- og afgiftsfri lommepenge til dækning af barnets leveomkostninger.

Der findes ikke faste retningslinier på dette område, som i vidt omfang er præget af forbrugsmønstret i den enkelte familie, og hvor der givetvis er store variationer fra familie til familie.

De juridiske vurderinger synes da også her at frembyde store udfordringer for skattevæsenet. Det er f.eks. ikke svært at få øje på vanskelighederne i at skulle foretage en vurdering af, om børnenes lommepenge er udtryk for en rimelig betaling for arbejde udført i hjemmet - eller om der retteligt er tale om en grov overbetaling, der reelt må anses som successive gaver til børnene.

Oveni kommer de kontrolmæssige udfordringer for skattevæsenet.

Alt i alt giver den nuværende skattepraksis ganske vide rammer for at overføre lommepenge, løn for småjobs og afgiftsfri gaver til børnene. Hertil kommer andre områder, hvor skattelovgivningen er forholdsvis lempelig for dispositioner indenfor familien. Eksempelvis kan nævnes praksis omkring rentefri lån på anfordringsvilkår.

— O —